

відродження моральності, національної культури, тому реформи, що відбуваються в суспільстві, завжди пов'язані з реформами та інноваціями в освіті.

Відповідно, можна зробити висновок, що розвиток інноваційних процесів є способом забезпечення модернізації освіти, підвищення її якості, ефективності та доступності. Компоненти інноваційного освітнього середовища взаємопов'язані, взаємообумовлені і складають певну дидактичну систему, спрямовану на виховання особистості і забезпечує освітні потреби кожного учня відповідно до його індивідуальними особливостями.

Список використаних джерел

1. Методологические требования к педагогическим технологиям. *Файловый архив студентов* : вебсайт. URL: <https://studfile.net/preview/4217234/page:8/> (дата звернення: 28.02.2021).
2. Цюняк О. П. Інноваційне освітнє середовище як чинник професійного становлення майбутніх магістрів початкової освіти. *Інноваційна педагогіка*. 2019. Вип. 14. Т. 1. С. 175-178.

Починок Є.А.,

*кандидатка педагогічних наук, доцентка, доцентка кафедри початкової освіти, природничих і математичних дисциплін та методик їх викладання
Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка*

ЕРГОНОМІЧНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ СУЧАСНОЇ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Тенденція до погіршення здоров'я дітей, яка набуває стійкого виявлення особливо серед школярів початкової ланки освіти, створення інноваційного освітнього простору в контексті реформи НУШ, несприятливий вплив дидактогенних чинників на нервово-психічний та емоційний стан школярів

актуалізують проблеми ергономізації сучасного освітнього середовища. Проблема ергономіки освітнього середовища сучасної НУШ не обмежується лише оформленням комфортних інтер'єрів чи оздобленням засобів навчання, а передбачає оптимізацію всього дидактичного інструментарію педагога, проникає у внутрішній світ особистості школяра, ураховуючи його прагнення, нахили, інтелектуальні та психофізіологічні можливості.

Дослідження у педагогічній ергономіці зорієнтовані на особистість учня та вчителя, зокрема на їхні взаємовідносини між собою та взаємодію з конкретними засобами навчання в освітньому середовищі НУШ. Мета педагогічної ергономіки нерозривно пов'язана з метою та місією НУШ: підвищення ефективності та якості навчання, всебічний гармонійний розвиток особистості й збереження здоров'я учасників освітнього процесу в умовах сучасного освітнього середовища.

Оптимізації діяльності учителів та учнів сприяють педагогіко-ергономічні умови (санітарно-гігієнічні, психофізіологічні, естетичні, соціально-психологічні). Принципами організації освітнього процесу з позицій ергономічного підходу є педагогічні (науковості, доступності, наочності, педагогічної технологічності, адекватності, зв'язку навчання з життям, достатньої стимуляції) та ергономічні (безпеки та надійності, комфортності, психофізіологічної адаптованості, хронометричної відповідності, естетичності). Ключові орієнтири Концепції НУШ і вимоги до осучаснення та оздоровлення освітнього середовища дали змогу доповнити класичні ергономічні принципи, що є, на нашу думку, актуальними та доцільними в аспекті сучасних освітніх тенденцій. *Принцип візуалізації* має на меті мінімалізацію інтелектуальних зусиль, необхідних для розуміння навчального матеріалу через цілеспрямоване залучення зорового аналізатора. Важливим, на нашу думку, є *принцип стандартизації*, оскільки ергономічні дослідження спираються на чинні нормативні документи, стандарти, норми, вимоги та рекомендації в галузі

освіти, ергономіки та дизайну. Реалізація принципу *мультисенсорності* передбачає застосування сенсорних технологій і засобів навчання з метою залучення максимальної кількості органів чуття школярів.

Організовуючи інформаційно-предметний простір навчального кабінету на основі восьми осередків, необхідно орієнтуватися, перш за все, на суб'єктів освітньої діяльності, враховуючи їх психологічні, фізіологічні, антропометричні, вікові та інші особливості. Структурування простору класної кімнати, оновлення дидактичних та матеріально-технічних об'єктів освітнього середовища з урахуванням функціональних, естетичних та технологічних вимог; відсутність «візуального хаосу» та досягнення кольорової рівноваги в оформленні середовища; раціональне оформлення тимчасових та постійних експозицій; вибір сучасних меблів з опорою на чинні державні стандарти, що задовольняють біологічну потребу дитини в руховій активності; створення сприятливого психологічного клімату в колективі тощо набувають важливого значення в аспекті ергономічних вимог до освітнього середовища сучасної початкової школи та мають дієвий вплив на розвиток соціально-активної, фізично й духовно здорової особистості.